

A GUIDE TO LEEUWARDEN

Koffie, thee & lunch

Bij * kun je ook voor ontbijt terecht.
En bij serveren ze lunch & diner.

- 1 Stek Leeuwarden *
- 2 Brownies & Downies *
- 3 De Skeve Toren
- 4 Barveoets
- 5 Douwe Egberts Café
- 6 Huize Kwast
- 7 Brasserie Spiegelaar
- 8 De Walrus
- 9 Bowls 'n Rolls
- 10 Banhs & Coffee
- 11 Grand Café Post-Plaza *
- 12 Eet en Drinklokaal Proefverlof

Restaurants

- 13 In de Brouwerij *
- 14 Thai-By-Jai
- 15 Eetcafé Spinoza
- 16 TOTT Leeuwarden
- 17 Leeuwarden Lounge
- 18 Eindeloos

Musea & tentoonstellingen

- 19 Fries Museum: Alles over Friesland, kunst, cultuur en geschiedenis di-zon 11:00-17:00
- 20 Keramiekmuseum Princessehof: di-zon 11:00-17:00
- 21 Natuurmuseum Fryslân di-zon 10:00-17:00 (Juli & aug. ook ma)
- 22 't Andere Museum: Van oldtimers tot textiel woe-zon 13:00-17:00 **
- 23 Museumhuis van Eysinga: Luxe woonhuis uit de 18e eeuw woe-zat 11:00-16:00 zon 12:00-16:00 **
- 24 De Utrecht: Jugendstil gebouw vrij & zat 13:00-17:00, deutchert.frl
- 25 De Grutterswinkel: Ouderwetse supermarkt di-zat 10:00-17:00
- 26 Museumhaven Leeuwarden
- 27 Kunstruimte H47 woe-zon 12:00-17:00
- 28 Obe by Tresoar: Hét Podium voor Friese Cultuur. ma-zon 9:00-18:00
- 29 Tresoar: Informatiecentrum met kleine tentoonstellingen ma-vrij 10:00-22:00, zat 10:00-21:00, zon 10:00-18:00
- 30 Historisch Centrum LWD: Het verhaal van Leeuwarden. di-vrij 11:00-17:00, zat-zon 13:00-17:00
- 31 Pier Pander Museum: Friese Beeldhouwer zat-zon 13:00-17:00 (1 juni-okt)
- 32 Fries Landbouwmuseum di-vrij 11:00-17:00, zat-zon 13:00-17:00 **

Instagrammable

- 33 Speciaalbiertje De Markies
- 15 Dr. Watson
- 34 Café de Strohoed
- 35 Paddy O'Ryan

Cafés en Pubs

- 33 Speciaalbiertje De Markies
- 15 Dr. Watson
- 34 Café de Strohoed
- 35 Paddy O'Ryan

- ### Funshoppen
- 36 La Venezia
  - 37 Drankenspecialzaak Jelle
  - 38 De Pluymgraaff
  - 39 De Toverlantaarn
  - 40 Ny-Na
  - 41 Vrijdagsmarkt
  - 42 Spellekijn
  - 43 Van der Velde
  - 44 Ut Streekie
  - 45 Afúk

- ### Bezienswaardigheden
- 46 Oldehove: Scheve toren uit 1529 ma-zon 13:00-17:00 April tot November
  - 47 Westerkerk: Voormalige kloosterkerk, nu culturele broedplaats
  - 48 Sint Anthony Gasthuis: prachtige tuin met historische huizen
  - 49 Boshuizen Gasthuis: Hofje uit 1652
  - 50 Luilekkerland: Hofje uit 18e eeuw
  - 51 Grote of Jacobijnerkerk zat 13:00-16:00, zomers ook di/t/m vrij
  - 52 Voormalige Joodse Synagoge
  - 53 Centraal Apotheek: Jugendstil gebouw uit 1905
  - 54 Sint Bonifatiuskerk: R.K. kerk uit 1884 van P.J.H. Cuypers. Open: woe t/m zat 14:00-16:00
  - 55 Kanselarij: Gebouw uit 1566
  - 56 Gabbema Gasthuis: Jugendstil hofje uit 1906
  - 57 Blokhuispoort: Voormalige gevangenis
  - 58 Mata Hari's geboortehuis
  - 59 Stadhouders Hof: Voormalig verblijf van de stadhouders
  - 60 Stadhuis uit 1715
  - 61 Waag uit 1590
  - 62 Passage de la Baleine
  - 63 Achmea Toren: Hoogste gebouw in Friesland (114m)
  - 64 Love fontein (11 fonteinen)
  - 65 Oude Stadsbegraafplaats: 19e eeuwse begraafplaats * buiten de kaart bij de 2e rotonde rechts
  - 20 M.C. Escher's geboortehuis

- ### Street Art
- 66 Maria Louise
  - 67 Kijken naar de zon
  - 68 Colorblind
  - 69 Parkeergarage De klanderij
  - 70 Miyamoto Musashi

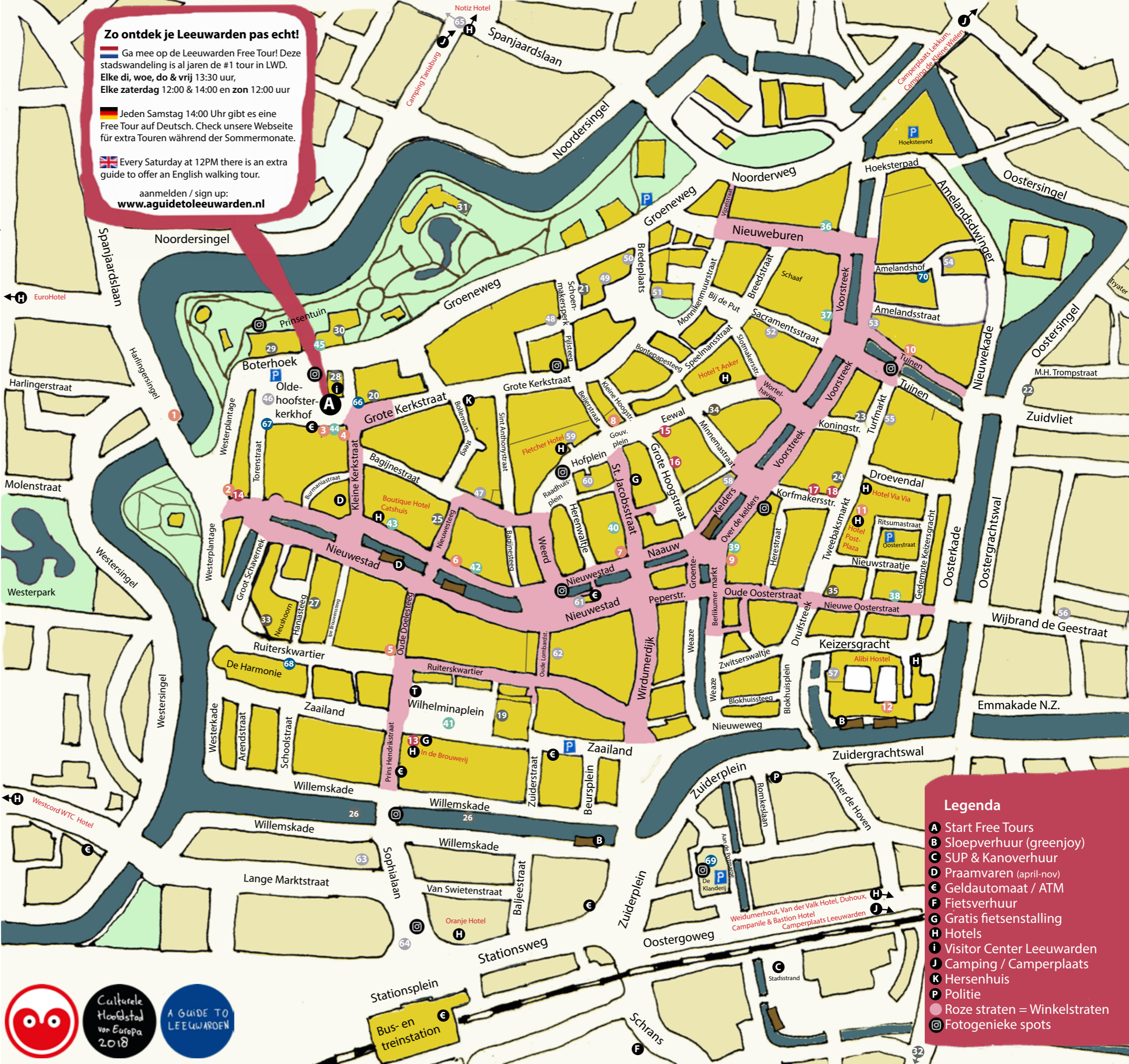
Leeuwarden is een prachtige stad met tal van fotogenieke plekjes. We hebben er een aantal op de kaart aangegeven. Deel je foto's met #visitleeuwarden en gebruik #streetartleeuwarden voor je foto's van de mooiste Street Art. En loop je met onze stadswandeling mee? Gebruik dan #aguidetoleeuwarden

Deze kaart is ontworpen door: Henk Leutscher, A Guide to Leeuwarden met dank aan Spulvankeeskamp
Foto voorkant: Matthijs van Loon
Foto top 10: Marc Henri Queré
Foto NyNa: Heleen Hajtema
Alle andere foto's: A Guide to Leeuwarden
Druk: Rekladruck, September 2022
Bekijk onze website voor meer kaarten en info: www.aguidetoleeuwarden.nl

Zo ontdek je Leeuwarden pas echt!

- Ga mee op de Leeuwarden Free Tour! Deze stadswandeling is al jaren de #1 tour in LWD. Elke di, woe, do & vrij 13:30 uur, Elke zaterdag 12:00 & 14:00 en zon 12:00 uur
- Jeden Samstag 14:00 Uhr gibt es eine Free Tour auf Deutsch. Check unsere Webseite für extra Touren während der Sommermonate.
- Every Saturday at 12PM there is an extra guide to offer an English walking tour.

aanmelden / sign up:
www.aguidetoleeuwarden.nl

- ### Legenda
- A Start Free Tours
  - B Sloepverhuur (greenjoy)
  - C SUP & Kanoverhuur
  - D Praamvaren (april-nov)
  - E Geldautomaat / ATM
  - F Fietsverhuur
  - G Gratis fietsenstalling
  - H Hotels
  - I Visitor Center Leeuwarden
  - J Camping / Camperplaats
  - K Hersenhuis
  - P Politie
  - Roze straten = Winkelstraten
  - 📷 Fotogenieke spots

Plattegrond Leeuwarden

Welkom in Leeuwarden

Welkom in de hoofdstad van Fryslân, start- en finishplaats van de Friese Elfstedentocht en in 2018 Culturele Hoofdstad van Europa! Leeuwarden heeft zo'n 100.000 inwoners. Het is groot genoeg om zichzelf een stad te noemen, maar meestal voelt ze als een dorp. En dat vinden wij in Leeuwarden eigenlijk wel fijn. Het is ook een historische stad waar de eerste bewoners zich al tussen 100-300 na Chr. vestigden. In 1435 kreeg Leeuwarden stadsrechten. Haar hoogtijdagen kende de stad in de 16e en 17e eeuw. Sporen van deze geschiedenis zijn door de hele binnenstad te zien. Maar het is ook een hele levendige stad met meer dan 25.000 studenten.

Must-do's in Leeuwarden Top 10

Wat moet je nu echt doen in Leeuwarden? Dit is de top 10 van de best en meest gewaardeerde activiteiten in Leeuwarden op TripAdvisor (op basis van recensies van reizigers op 1 sept 2022). Scan de QR-code rechtsboven voor meer informatie.

- #1 **Het Fries Museum (4,0)** ★★★★★ 921 recensies
Ontdek Friesland in dit museum. Van haar geschiedenis, beroemde Friezen en moderne kunst tot het verhaal van de Tweede Wereldoorlog. Verreweg het meest beoordeeld in Leeuwarden.
- #2 **Stadswandeling van A Guide to Leeuwarden (4,9)** ★★★★★ 503 recensies
De organisator van de dagelijkse Leeuwarden Free Tour krijgt de hoogste beoordeling (4,9) in Leeuwarden. De tours worden beschreven als de perfecte introductie op Leeuwarden.
- #3 **Bezoek de Blokhuispoort (4,3)** ★★★★ 219 recensies
Dit is een oude gevangenis waar de deuren open staan. 'Zoals een filmset', beschrijven sommige beoordelaars het. Je kunt er lekker rondwalen en vindt er o.a. winkeltjes, een café en dBieb.
- #4 **Keramiekmuseum** ★★★★
#7 **Aqua Zoo** (3,9 / 294)
- #5 **Prinsessehof** (4,2 / 257 recensies)
- #8 **Natuurmuseum** (4,3 / 118)
- #6 **Beklim de Oldehove** (4,1 / 311)
- #9 **Love Fontein** (4,3 / 84)
- #10 **Praamvaren** (4,6 / 100)
- #10 **Museum de Grutterswinkel** (4,2 / 72)

Musea & tentoonstellingen

In 2018 was Leeuwarden de Culturele Hoofdstad van Europa, maar ook nu valt er nog genoeg te genieten op cultureel gebied! In het **Fries Museum 19** is altijd wel iets te zien! Ontdek de geschiedenis van Friesland en kom oog in oog te staan met beroemde Friezen als Mata Hari en Grutte Pier. Of geniet van werk van (wereld) beroemde kunstenaars en slow design van toonaangevende ontwerpers. In het Fries Verzetmuseum maak je kennis met Friesland in oorlogstijd. Het **Keramiekmuseum Prinsessehof 20** is hét Rijksmuseum van het Noorden. De wereldberoemde M.C. Escher is er geboren. In het iconische stadspaleis in hartje Leeuwarden maak je kennis met het Nassau- en Escherverleden, drink je thee in de museumtuin en laat je verrassen door de wisselende tentoonstellingen. Ga met je gezin op avontuur in het prijswinnende **Natuurmuseum Fryslân 21**. Tip: een tentoonstelling die inslaat als een meteoriet: T. rex in Town (te zien van 15 oktober 2022 t/m 3 september 2023). 't **Andere Museum 22** is een verrassend verhalenmuseum met een grote collectie oldtimers, radio's, meccano, treinen, kant en textiel. Kom binnen in **Huis van Eysinga 23**. Ervaar zelf hoe de Friese adel woonde en leefde. Bewonder prachtige stijl kamers en ga via een geheime trap op ontdekkingstocht naar de personeelsvertrekken. **De Utrecht 24** is een verborgen juweel, gebouwd in Jugendstil (1904). Uitbundig gedecoreerd, bol van symboliek. Rijksmonument in combinatie met hedendaagse kunst. **De Grutterswinkel 25** is een ouderwetse supermarkt en in de **Museumhaven 26** liggen oude schepen van minstens 50 jaar oud. In kunstrijme **H47 27** zijn wisselende (kunst) tentoonstellingen te zien. **Obe by Tresoar 28** is hét podium voor Friese cultuur. **Tresoar 29** is de schatkamer van Fryslân waar het Friese verleden wordt bewaard en verbinding wordt gelegd met het verleden, het nu en de toekomst. Je duikt er de geschiedenis van Fryslân in. Het Leeuwarder archief **Historisch Centrum Leeuwarden 30** vertelt het verhaal van Leeuwarden in een geheel vernieuwde en veel grotere vaste presentatie. Het **Pier Pander Museum 31** toont het werk van deze Friese beeldhouwer. Daarnaast is er buiten het centrum ook nog een **Landbouwmuseum 32** in Leeuwarden!

Lekker ite

Lekker ite is Fries voor eet smakelijk! Dus begin je ontbijt, lunch of diner met deze woorden. We geven je graag wat tips: Voor een gezond ontbijt, lunch of diner aan het water, ga je naar het hippe brugwachtershuisje **Stek 1**. Voor het leukste personeel en het lekkerste ontbijt, lunch, koffie en brownies en diner ben je van harte welkom bij **Brownies & Downies 2**. Vanaf de **Skeve Toren 3** heb je uitzicht op één van de mooiste pleinen van de stad en kun je tevens terecht voor lunch en diner. Voor heerlijke, verse en huisgemaakte gebak, lunch en smoothies ga je naar **Barrevoets 4**. **Douwe Egberts Café 5** is de gezelligste huiskamer van de stad met goede koffie en goed gezelschap. **Huize kwast 6** heeft een mooi terras aan de gracht en was één van de favoriete plekken van Mata Hari. Bij **Brasserie Spiegelaar 7** kun je ook op het terras aan de gracht zitten en heb je bovendien het mooiste uitzicht op de Waag. Voor een gastvrije lunch, diner of tussendoortje ben je op het zonnige terras van **De Walrus 8** van harte welkom. **Bowls 'n Rolls 9** is het eerste echte poké bowl restaurant van Leeuwarden. Ga voor de lekkerste Vietnamese lunch en huisgemaakte dranken naar **Banh & Coffee 10**. **Post-Plaza 11** is een uniek Hotel & Grand Café, gevestigd in het oude Postkantoor van Leeuwarden. Wacht niet op bijzondere momenten maar maak gewone momenten bijzonder bij **Proefverlof 12**. In de **Brouwerij 13** kan je naast een eigen gebrouwen biertje, ook langskomen voor ontbijt, lunch, diner en in het weekend voor live muziek tot in de late uurtjes! Ontdek de Thaise keuken in Friesland bij **Thai-By-Jai 14**. **Eetcafé Spinoza 15** is het gezelligste restaurant van het Noorden met ook een goed veganistisch menu. Bij **TOTT Leeuwarden 16** vind je de lekkerste huisgemaakte, op houtskool gegrilde saté! Probeer eens wat anders en ga voor Afghaanse Tapas bij de **Leeuwarden Lounge 17**. Voor echt goed biologisch Fries eten ga je naar **Eindeloois 18**.

Tsjoch is het Friese woord voor proost! Heb je zin om wat lekkers te drinken? Dan kun je bij de volgende **cafés** en **pubs** prima terecht: **Speciaalbier café De Markies 33** is het wallhalla voor liefhebbers van speciaalbier in Friesland! Het biërcafé heeft meer dan 250 speciaalbieren op de bierkaart en daarnaast 12 wisseltappen.

Dr. Watson 15 is de allereerste speak easy bar van Leeuwarden. Vind deze bar en geniet van de heerlijkste luxe dranken. **Café de Strohoed 34** is een gezellig bruin café voor jong en oud met verschillende speciaalbierjes en er zijn heel veel (bord) spelletjes aanwezig. Bij de Irish Pub **Paddy O'Ryan 35** hebben ze veel verschillende bieren op de tap en kun je ook heerlijk eten.

Funshoppen

Op onze plattegrond hebben we alle winkelstraatjes roze gekleurd. In de kleinere straatjes zoals de Nieuwe Oosterstraat, Vijzelstraat, Naauw, Kleine Kerkstraat, St. Jacobsstraat en op de Kelders vind je de leukere winkeltjes. Geniet van het beste ijs in de stad bij **La Venezia 36**. En als het lekker was, zeg dan: *'It koe minder'*. Dat is de lokale manier om iets positiefs te zeggen. Bij **Drankenspecialzaak Jelle 37** heb je de grootste keus in bier, wijn en gedistilleerd van Noord-Nederland. Bij de winkel van **De Pluymgraaff 38** koop je kleding en cadeautjes om te geven of te houden. Bij **Kinderboekwinkel de Toverlantaarn 39** koop je niet alleen kinderboeken maar ook de mooiste kaartjes en heel veel prachtig houten speelgoed. **Ny-Na 40** is een winkel vol met retro kleding en spullen die iedereen een beetje gelukkiger maken. Zeg hallo in het lokale dialect Liwwadders: *'A goeie'* (ah-goei-juh) en doe je boodschappen vrijdag op de **Markt 41**. Voor de leukste spelletjes en speelgoed ga je naar **Spellekijn 42**. De mooiste boeken koop je in de mooiste boekwinkel van Leeuwarden, **Van der Velde 43**. Bezoek **Ut Streekie 44** voor de leukste en lekkerste Friese streekproducten, souvenirs en speciaalbieren. En ga naar de **Afûk, Fryske boek- en kadowinkel 45** voor alles in en over het Fries en koop er je origineelste Friese souvenirs. Dit is ook de plek waar je de Friese taal in het wild kunt horen. Oefen alvast de zin *bûter, brea & griene tsiis* voor als je mee wilt praten. De meeste winkels zijn geopend van 10:00-18:00. Op maandag gaan ze om 13:00 open. Donderdags is er koopavond en gaan de winkels om 21:00 dicht en zaterdag om 17:00. Supermarkten zijn wel langer geopend. Zondags zijn winkels van 12:00-17:00 geopend, maar niet iedereen doet mee aan koopzondag en koopavond.

Meer tips op onze website

Ben je op zoek naar nog wat meer informatie? Of wil je graag wat meer lezen over de al genoemde tips? Op onze website vind je een pagina vol met tips over Leeuwarden en omgeving. Dus scan de QR-code en lees meer tips op: www.aguidetoleeuwarden.nl/leeuwarden

Liever wat persoonlijke tips? Loop mee op een Leeuwarden Free Tour of bezoek het **Visitor Center Leeuwarden**

Zo ontdek je Leeuwarden pas echt!

Wil je Leeuwarden echt beleven? Ga dan mee met één van de gidsen van **A Guide to Leeuwarden**. Dit zijn ware verhalenvertellers, die weten wat een spanningsboog, timing en een kop en staart zijn. Ze zijn verliefd op Leeuwarden en delen die liefde met veel enthousiasme graag met jou! Ze zullen je veel laten lachen, je laten verbazen, maar soms ook een brok in je keel bezorgen. Ze zullen je plekjes laten zien die je anders over het hoofd had gezien en ze vertellen je de smeugige details die niet in de boekjes staan. Ga met deze gidsen mee en beleef Leeuwarden!

Elke dinsdag t/m zondag kun je mee op een openbare **Leeuwarden Free Tour**. Deze tours worden al sinds 2013 beoordeeld als de beste tours van Leeuwarden! Op een Free Tour betaal je achteraf wat je de tour waard vond. Hierdoor doen deze gidsen heel hard hun best om jou een leuke tour te bezorgen. Het is ook mogelijk om een stadswandeling **exclusief te boeken voor eigen gezelschap**. Deze tours duren standaard 1,5 uur en worden gegeven in het Nederlands. Op zaterdag zijn er daarnaast ook tours in het Duits en Engels. **Reserveren** wordt aanbevolen en kan via de qr code rechtsonder of bezoek de website: www.aguidetoleeuwarden.nl

Een gids kan je natuurlijk ook alle actuele tips meegeven en zal je genoeg tips meegeven hoe je Leeuwarden nog verder kunt ontdekken. Zo kun je Leeuwarden door middel van poëzie ontdekken door de **poëzieroute** te lopen (poezieroute.nl). Of loop eens door de Bollemanssteeg en ontdek op bijna elke deur een gedicht van Judith Niekens, met recht een **poëzisteeg**. Stressen en ontstressen in VR of even mediteren in andere sferen? Ga mee op breinreis in het **Hersenhuis** **4** Hou je van speuren? Ga dan (met je kinderen) op zoek naar de **Miniature People Leeuwarden** van Michel Tilma. Of ga op zoek naar de mooiste **Street Art**. Zo ontdek je een gigantisch tegeltableau met Maria Louise en haar stamboom **66**. En bezoek ook Parkeergarage **de Klanderij 69**. Hier zijn in 2019 meer dan 35 kunstenaars bezig geweest op de **Writer's Block Jam!** Nog meer ontdekken? Boek een Street Art Tour of koop een **Street Art Map** om de mooiste Street Art te ontdekken. Bekijk de stad ook van boven! Vanaf april tot november kun je de scheve **Oldehove 46** beklimmen. Je kunt Leeuwarden ook vanaf het water ontdekken. Huur een kano of SUP (citysup.nl) vanaf het **Stadsstrand** **7** of huur een elektrische open boot van **Greenjoy** **8** (greenjoy.nl) aan de Willemskade 1 of bij de Blokhuispoort. Je kunt ook mee met een praamtocht door de grachten van Leeuwarden. **Stichting Praamvaren Leeuwarden** **9** verzorgt reguliere tochten van april t/m oktober (rondvaarten-leeuwarden.nl). Kaartjes haal je bij hun kantoor in de Kleine Kerkstraat. Ook in de omgeving valt genoeg te ontdekken. Fiets 'de 8 van Grou' of bezoek één van de stinzen in de omgeving zoals het **Poptaslot** in Marssum (jul-aug), de **Dekema State** in Jelsum (apr-okt) of bezoek het prachtige **Park Vijversburg**.

STADSWANDELING Leeuwarden Free Tours

Dit is de leukste introductie op Leeuwarden. De gidsen vertellen de mooiste verhalen over de geschiedenis van Leeuwarden en haar beroemde inwoners, maar laten je ook de mooiste Street Art zien.

Aanmelden wordt aanbevolen en kan via de website of de QR-code onderin. **Start:** Deze tours beginnen op het Oldehoofsterkerkhof, het grote plein voor de Oldehove (de scheve toren). De gidsen wachten bij de ingang van het Visitor Center Leeuwarden (in paviljoen Obe).

- 🇳🇱 Nederlands: dinsdag t/m vrijdag 13:30 uur, zaterdag 12:00 & 14:00 en zondag 12:00. Kijk altijd online voor de meest actuele informatie, eventuele extra thema tours en om je aan te melden!
  - 🇬🇧 English: Saturday 12:00 (noon) 🇩🇪 Deutsch: Jeden Samstag 14:00
- Check unsere Webseite für extra Touren während der Sommermonate.

Reserveren, meer info en evt. extra tours via onze website
Website: www.aguidetoleeuwarden.nl
E-Mail: info@aguidetoleeuwarden.nl
WhatsApp: 0031 615314728

